

Jordmodern

SVENSKA
BARNMORSKEFÖRBUNDETS
TIDSKRIFT

TEMA STÖD

MAJ NR 5 2016

4

- 4 Mod att föda; oxytocinets övergripande roll i samband med förlossningen
- 8 För att ge kontinuerligt stöd behöver vi vara närvarande hos den födande
- 10 Gemensam riktlinje inom SLL för kontinuerligt stöd under förlossningens aktiva fas
- 12 Kontinuerligt stöd i fokus på barnmorskeutbildningen
- 14 Kontinuerligt stöd i fokus
- 16 Epiduralbedövning fortsätter öka i Sverige
- 20 Sambandet mellan smärtlindring under förlossning och tidig amning
- 23 Intervju Kristin Svensson
- 24 Barnmorsors, läkares och undersköterskors syn på användningen av epiduralbedövning
- 25 Att förbättra stödet till födande – ett pågående förbättringsarbete på BB Stockholm
- 28 Genusperspektiv på epiduralkulturen
- 30 Ordförande har ordet
- 32 Insänt
- 34 Nya barnmorskor
- 36 Förbundsnytt
- 38 Medlemsmöten

20

Internationella barnmorskedagen 5 maj 2016 #IDM2016

Visa världen vad barnmorskor gör! Delta i #IDM2016 Activity: I Am A Midwife, This Is What I Do. Du som är barnmorska, ta en bild och berätta vad du gör! Tagga #IDM2016

This IDM we are inviting midwives to share the work they do using the "I am a midwife, this is what I do" activity on social media as a celebration of midwifery around the world. We would like you to send us a photo which can be active, fun and interesting, and a few words about what you do – make sure you include #IDM2016 when posting your photos.

Läs mer på ICMs hemsida www.internationalmidwives.org

34

International Day of the Midwife 2016

Women and Newborns: The Heart of Midwifery

5th May, 2016 #IDM2016

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvärlig utgivare & förbundsordförande

Mia Ahlberg
Chefredaktör
 Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke
Grafisk formgivning
 AB Husset Makalösa

Tryck

Åtta.45 Tryckeri AB

Jordemodern

utkommer 10 gånger per år

Prenumeration

förnyas årligen, 650 kronor

Annonsbokning

jordemodern@barnmorskeforbundet.se
 Tfn 08-10 70 88

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
 114 27 Stockholm
 Tfn 08-10 70 88

E-mail kansli@barnmorskeforbundet.se

Webb www.barnmorskeforbundet.se

Upplevelsen är personlig.

Det är de flesta överens om. Och kanske är även förmågan att ge och ta emot stöd också individuell? Känslan av trygghet är det definitivt.

■ **Att känna sig trygg** och stark och säga att något är lätt, trots smärta och fysiskt krävande arbete, kan vara provocerande för den som upplevt motsatsen. Men det är också en erfarenhet och upplevelse som behöver förmedlas, bekräftas och förstås – likvälsom som den om en svår och skrämmande förlossningsupplevelse.

Är all smärta av ondo? Smärtlindrar vi rädsla, oro och ångest? Är det patientens eller vår egen föreställning om smärta vi behandlar? Har synen på födandet och barnmorskans roll förändrats? Och vad hände med försiktighetsprincipen?

Det finns de som säger att dagens interventionskaskad är norm inom svensk förlossningsvård. Hälso- och sjukvården är dessutom av så hög kvalitet att det allt som oftast går att hantera de eventuella effekter och komplikationer som vården i sig förorsakar.

Resultatet blir att förlossningsvården också kräver resurser för att åtgärda det som handläggningen i sig kanske framkallat. Det "vanliga" blir det "normala".

Men vad som är vanligt är inte alltid bäst och det är lätt att bli hemmablind.

Kirurgi och medicinteknik har historiskt sett haft högre status än det som involverar närbildkontakt med kroppsvätskor och utförs av den som är närmast patienten. Det är

människor som står för närvaro, bemötande, lugn och kompetens. Tron på vetenskapens och medicinens framgångar kanske gör att det som kan ske utan ingripande och medicinska åtgärder blir ointressant, bleknar bort och hör det förgångna till.

Är det därför som kontinuerligt stöd vid barnafödande inte är rutin i Sverige 2016? Eller är det för att vi alla nu ska vara individualister och klara oss själva?

Det går att välja och få en epiduralbedövning men det går inte att välja och få kontinuerligt stöd av en – välbekant – barnmorska. Har epiduralbedövningen blivit det som svensk förlossningsvård har att erbjuda när föderskan behöver stöd? Och hur kan det komma sig att den används så olika mycket på olika kliniker runt om i landet? Beror det på de som föder barn eller de som vårdar dem? Sitter det i väggarna?

Ingen vill ha tillbaka gamla tider då "inget" fanns att erbjuda eller göra för den födande kvinnan, men kanske ska vi ställa oss frågan om vi tappat något på vägen?

Har betydelsen av trygghet och stöd förminskats och försvunnit från hälso- och sjukvården av i dag – eller är det på väg tillbaka?

Klart är att det finns saker att jobba med och göra framöver. Kontinuerligt stöd i samband med barnafödande är en sådan sak för barnmorskor.

Barnmorskeförbundet = engagerade medlemmar

Nu har jag varit ordförande i snart fem månader. Just i dagarna när våren gör sig påmind så slår det mig att jag ganska ofta känner mig som en kalv på grön bete. Det spritter av lycka i benen av allt som är på gång – det är ju så mycket spännande – var ska jag börja? I de lägena är det mycket skönt att ha proffsiga medarbetare som jag kan luta mig emot; ett erfaret kansli, en kompetent styrelse och oerhört kunniga barnmorskor som bidrar med sin kunskap.

Ett litet axplock om vad är på gång inom Barnmorskeförbundet:

- Den 12 maj går Nordiskt Jordemoderförbunds (NJFs) konferens av stapeln, en intressant och fullspäckad konferens med temat "midwives4all". I tre dagar kommer barnmorskor att dela med sig av ny kunskap, knyta nya viktiga bekantskaper och roa sig i Göteborg. Jag hoppas verkligen att vi ses där!
- Barnmorskeförbundet kommer att vara representerat på den tyska nationella barnmorskekonferensen i Hamburg där vi kommer att beskriva den svenska modellen, med barnmorskor inom mödrahälsovård och förlossnings-/BB-vård, och barnmorskans roll.
- Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) kommer snart ut med en rekommendation om hur regeringens satsning på kvinnors hälsa bör styras, ett arbete som Barnmorskeförbundet är mycket delaktigt i.
- Vår kompetensbeskrivning uppdaterades senast 2006 och måste revideras och anpassas till alla de områden som barnmorskan verkar inom i dag. Detta omfattande arbete har nu dragit igång tillsammans med en grupp kunniga och engagerade barnmorskor.
- Samarbetet med Landstingets Ömsesidiga Försäkringsbolag (Löf) fortsätter och det är dags att uppdatera CTG-utbildningen på nätet, ta fram riktlinjer för obstetriska varningssignaler och utvärdera hur projekt Säker Förlossningsvård ska fortsätta framöver. Nästa stygruppsmöte är den 16 maj.
- Den 26 oktober arrangerar Barnmorskeförbundet tillsammans med Svensk förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) en heldag med temat "Individualiserad förlossningsvård". Vad vill kvinnor och deras familjer ha för typ av vård? Hur kan vi anpassa vården mer utifrån den enskilda kvinnans behov? Hur möter vi framtidens utmaningar på bästa sätt? Boka gärna in denna intressanta dag i era kalendrar redan nu.

Mia Ahlberg
Förbundsordförande
mia.ahlberg@barnmorskeforbundet.se

” Som ni ser är det mycket på gång inom förbundet och jag hoppas att ni precis som jag tycker att allt är angelägna frågor.

- Vid ordförandekonferensen den 9-10 november möts alla lokalföreningars ordförande, ett mycket viktigt forum för gemensamma visioner och ett gott samarbete inom förbundet.
- Vi har sökt medel hos Socialstyrelsen för att genomföra ett projekt inom ramen för Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder. Projektet handlar om att förebygga sjukdom genom arbete med goda levnadsvanor under graviditet.
- Vi samarbetar med White Ribbon Alliance (WRA) i ett projekt i Rumänien som handlar om att de allra mest utsatta och fattigaste kvinnorna ska ha tillgång till basal vård under graviditeten och att den vården ska utföras av barnmorskor.
- Framtidens barnmorskeutbildning diskuteras i utbildningsrådet med landets barnmorskeutbildningar. Arbetet med att få till en utredning på statlig nivå om möjligheter och fördelar med en direktutbildning till barnmorska pågår.

Som ni ser är det mycket på gång inom förbundet och jag hoppas att ni precis som jag tycker att allt är angelägna frågor. Som jag tidigare skrivit så är förbundet dess medlemmar och jag märker verkligen att Svenska Barnmorskeförbundet består av mycket engagerade barnmorskor. Framtiden är vår!

Vi hörs, Mia

**Svenska
Barnmorskeförbundet
Förbundsstyrelsen**

Ta gärna kontakt med oss!

Mia Ahlberg
mia.ahlberg@barnmorskeforbundet.se

Eva Nordlund
eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

Marianne Weichselbraun
marianne.weichselbraun@
barnmorskeforbundet.se

Roxana Aguilar
roxana.aguilar@barnmorskeforbundet.se

Mia Barimani
mia.barimani@barnmorskeforbundet.se

Camilla Ekstrand
camilla.ekstrand@barnmorskeforbundet.se

Barbro Fritzon
barbro.fritzon@barnmorskeforbundet.se

Åsa Mömer
asa.morner@barnmorskeforbundet.se

Susanne Åhlund
susanne.ahlund@barnmorskeforbundet.se

Läs mer om aktuella frågor och projekt på www.barnmorskeforbundet.se
Vi ses på njfcongress i Göteborg!

